

Θεολογικό Συνέδριο στη Ναύπακτο με θέμα: «Η ανθρωπολογία της Ορθοδόξου Εκκλησίας, προϋποθέσεις της Εκκλησιαστικής ζωής»

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου

Με επιτυχία πραγματοποιήθηκε το Σάββατο, 28 Σεπτεμβρίου 2024, στην Αίθουσα εκδηλώσεων του Πνευματικού Κέντρου της Ιεράς Μητροπόλεως Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου, στην Ναύπακτο, το Ι΄ Θεολογικό Συνέδριο της Ιεράς Μητροπόλεως με γενικό θέμα: «Η ανθρωπολογία της Ορθοδόξου Εκκλησίας, προϋποθέσεις της Εκκλησιαστικής ζωής».

Την έναρξη του Συνεδρίου κήρυξε ο Μητροπολίτης Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου κ. Ιερόθεος, και ο ίδιος ανέγνωσε τα Μηνύματα που απέστειλαν προς το Συνέδριο η Α.Θ. Παναγιώτης, ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος και ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και Πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερώνυμος.

Οι Εισηγητές και οι αντίστοιχες Εισηγήσεις τους με την σειρά που παρουσιάσθηκαν, ήταν οι εξής:

1. Γεώργιος Σίσκος, Διδάσκων στο Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας Α.Π.Θ.: «Το Προπατορικό αμάρτημα στους Πατέρες της Εκκλησίας»
2. Πρωτοπρεσβύτερος π. Θωμάς Βαμβίνης, Γενικός Αρχιερατικός Επίτροπος Ιεράς Μητροπόλεως Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου: «Η ιερά ησυχία θεμελιωμένη στην Αγία Γραφή»
3. Μητροπολίτης Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου Ιερόθεος: «Προϋποθέσεις συμμετοχής του ανθρώπου στο Βάπτισμα και την θεία Ευχαριστία»
4. Αρχιμανδρίτης Τύχων, Καθηγούμενος Ιεράς Μονής Σταυρονικήτα: «Η ησυχαστική ζωή στους Πατέρες της Ερήμου»
5. Πρωτοπρεσβύτερος π. Γεώργιος Παπαβαρνάβας, Κληρικός Ιεράς Μητροπόλεως Ναυπάκτου: «Είναι δυνατή η ησυχαστική ζωή στον κόσμο;»
6. Ιεροδιάκονος π. Παΐσιος Παρασκευάς, Κληρικός Ιεράς Μητροπόλεως Ναυπάκτου: «Ησυχαστικά στοιχεία στην διδασκαλία του αγίου Κοσμά του Αιτωλού»
7. Μητροπολίτης Καστορίας κ. Καλλίνικος: «Το “Συμβουλευτικόν Εγχειρίδιον” του αγίου Νικοδήμου του Αγιορείτου»

Ο Σεβασμιώτατος στην Εισαγωγή του είπε ότι το παρόν Θεολογικό Συνέδριο της Ιεράς Μητροπόλεως είναι το 10ο και έχει τίτλο «Η ανθρωπολογία της Ορθόδοξου Εκκλησίας» και με υπότιτλο, που ερμηνεύει καλύτερα το θέμα, «οι προϋποθέσεις της εκκλησιαστικής ζωής». Έχουμε διαπιστώσει ότι οι σύγχρονοι Χριστιανοί, ακόμη και οι Κληρικοί και θεολόγοι, εν πολλοίς αγνοούν ή επιμελώς παραθεωρούν το πως δημιουργήθηκε ο άνθρωπος, τι έγινε με το προπατορικό αμάρτημα και τι τελικά έγινε με την ενανθρώπιση του Υιού και Λόγου του Θεού. Είναι κρίσιμο και καίριο σημείο να δη κανείς τον άνθρωπο από την δημιουργία του μέχρι σήμερα από πλευράς σωτηρίας. Δεν πρόκειται για μια ανθρωπολογία διανοητική, λογικοκρατική, αλλά σωτηριολογική. Είπε ότι οι Εισηγήσεις που θα ακουστούν εκφράζουν τις προϋποθέσεις με τις οποίες ζούμε στην Εκκλησία, για να αποφεύγουμε την τυπολατρεία και τον επιφανειακό ηθικισμό.

Εσπερινός και Αρχιερατικό Συλλεΐτουργο

Το απόγευμα της ιδίας ημέρας του Συνεδρίου, στον Ιερό Μητροπολιτικό Ναό του Αγίου Δημητρίου Ναυπάκτου, τελέσθηκε ο Δισαρχιερατικός Εσπερινός χοροστατούντος και ομιλούντος του Μητροπολίτου Καστορίας κ. Καλλινίκου και συγχοροστατούντος του οικείου Ποιμενάρχου, Μητροπολίτη Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου κ. Ιεροθέου.

Στο κήρυγμά του ο Μητροπολίτης κ. Καλλίνικος αναφέρθηκε με λίγα λόγια στο Θεολογικό Συνέδριο και ευχαρίστησε τον Μητροπολίτη κ. Ιερόθεο για την Θεολογική αυτή προσφορά.

Την επόμενη ημέρα, Κυριακή 29 Σεπτεμβρίου 2024, στον ίδιο Ιερό Ναό τελέσθηκε ο Όρθρος και το Αρχιερατικό Συλλεΐτουργο ιεουργούντων των δύο Μητροπολιτών Καστορίας και Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου.

Τον θείο Λόγο κήρυξε ο Μητροπολίτης Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου κ. Ιερόθεος, ο οποίος με αφορμή την αποστολική περικοπή αναφέρθηκε στον όσιο Κυριακό τον αναχωρητή και ανέλυσε το αποστολικό χωρίο «ὁ βεβαιῶν ἡμᾶς σὺν ὑμῖν εἰς Χριστὸν καὶ χρίσας ἡμᾶς Θεός, ὁ καὶ σφραγισάμενος ἡμᾶς καὶ δοὺς τὸν ἄρραβῶνα τοῦ Πνεύματος ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν» (Β΄ Κορ. 1,21) και ανέλυσε πως ο Χριστός σφραγίζει τους μαθητές Του.

Πριν την απόλυση της Θείας Ευχαριστίας ο Μητροπολίτης Καστορίας κ. Καλλίνικος ευχαρίστησε τον Μητροπολίτη Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου κ. Ιερόθεο

για την Συλλειτουργία και του ευχήθηκε τα δέοντα για τα ερχόμενα σεπτά ονομαστήριά του.

Στην συνέχεια ο Μητροπολίτης Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου ευχαρίστησε τον Μητροπολίτη Καστορίας για την παρουσία του, για το έργο το οποίο έκανε στην Ιερά Μητρόπολη Ναυπάκτου ως Πρωτοσύγκελλος και στενός συνεργάτης του, τους άρχοντες που ήταν παρόντες στην Θεία Λειτουργία και όλο το εκκλησίασμα, το οποίο κατέκλυσε τον Μητροπολιτικό Ναό για να εκκλησιασθούν και να ευχηθούν στον Ποιμενάρχη τους.

Τέλος, ο Σύνδεσμος Αγάπης του Αγίου Δημητρίου προσέφερε πρωινό κέρασμα σε όλο το εκκλησίασμα στην αίθουσα του Ναού, καθώς και το γλυκό για την εορτή του Μητροπολίτου κ. Ιεροθέου

Περίληψεις των Χαιρετισμών και των Εισηγήσεων

Χαιρετισμός του Οικουμενικού Πατριάρχου

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος στον χαιρετισμό του προς το 10ο Θεολογικό Συνέδριο της Ιεράς Μητροπόλεως εξέφρασε τον έπαινό του αφ' ενός μεν για το γεγονός ότι τα Θεολογικά Συνέδρια κατέστησαν θεσμός στην Μητρόπολη, αφ' ετέρου δε για το συγκεκριμένο θέμα με το οποίο θα ασχοληθή, δηλαδή με την «ανθρωπολογική οπτική της Ορθοδοξίας». Στην συνέχεια αναφέρθηκε στο ότι ο άνθρωπος για την Εκκλησία είναι δημιουργήμα του Θεού «κατ' εικόνα και καθ' ομοίωσίν» Του και ότι η Εκκλησία είναι «κοινωνία θεώσεως», οπότε «η Χριστιανική ανθρωπολογία» είναι «εμπειρία και θεολογία».

Η ελευθερία της Εκκλησίας συνδέεται με «την αλήθειαν της ησυχίας», η οποία είναι «νήψις του έσω ανθρώπου», που υποτάσσει τον άνθρωπο στον Χριστό. Αυτή η ησυχία, τόσο στον μοναχικό βίο όσο και στον κόσμο, συνδέεται με τους ασκητικούς αγώνες του ανθρώπου, που έχουν την σφραγίδα «της ζωοποιού Χάριτος του Θεού, η οποία χορηγείται εις τους πιστούς διά της μετοχής των εις τα μυστήρια της Εκκλησίας». Τελειώνοντας τον χαιρετισμό του ευχήθηκε να είναι «κατά πάντα επιτυχές και χριστοτερπές το παρόν Θεολογικόν Συνέδριον» και

επικαλέστηκε για τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη, για τους Εισηγητές και για όλους τους συμμετέχοντες σε αυτό «την πλουσιόδωρον Χάριν και το άπειρον έλεος του εν Τριάδι προσκυνουμένου Θεού των Πατέρων ημών».

Μήνυμα του Αρχιεπισκόπου Αθηνών και Πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερωνύμου

Ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και Πάσης Ελλάδος στο μήνυμά του, αφού ευχήθηκε για την «αίσια έκβαση» του Συνεδρίου, αναφέρθηκε στην σημασία της θεματολογίας του, δηλαδή την «ανθρωπολογία της Ορθοδόξου Εκκλησίας». Τόνισε την αναγκαιότητα «και την μεγίστην αξίαν των προϋποθέσεων συμμετοχής του ανθρώπου στα άγια και σωστικά Μυστήρια της Εκκλησίας, διά των οποίων καθιστάμεθα ζωντανά μέλη του Σώματος του Χριστού και κληρονόμοι της Βασιλείας Του». Οι προϋποθέσεις αυτές δείχνουν «τον άρρηκτον σύνδεσμον μεταξύ θεολογίας και ιερού ησυχασμού, μυστηριακής και ασκητικής ζωής». Η σύγκληση τέτοιων Θεολογικών Συνεδρίων παρέχει την δυνατότητα να διατυπώνεται «το περιεχόμενο της πνευματικής ζωής ως εμπειρική θεολογία και ως διανοητική γνώση» και καταλαβαίνουμε «πως δει εν οίκω Θεού αναστρέφεσθαι». Κατακλείοντας το Μήνυμά του ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος κ. Ιερώνυμος συνεχάρη τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου κ. Ιερόθεο, τον οποίον αποκάλεσε «φιλόκαλο, φιλομόναχο και εμπειρικό θεολόγο της Εκκλησίας», ο οποίος με την Χάρη του Θεού εκφράζει «τόσο με τον γραπτό, όσο και με τον προφορικό του λόγο την εμπειρία και την γνώση της Ορθοδόξου Πατερικής Θεολογίας». Επίσης συνεχάρη όλους τους συνεργάτες του και όσους θα παρακολουθήσουν το Θεολογικό αυτό Συνέδριο.

Χαιρετισμοί επισήμων

Ο Βουλευτής Αιτωλοακαρνανίας κ. Θανάσης Παπαθανάσης χαρακτήρισε τα Θεολογικά Συνέδρια της Μητροπόλεως ως θεσμό με εμβέλεια πέρα από τα τοπικά όρια. Χαρακτήρισε την Ορθοδοξία ως πυλώνα της πατρίδας μας και επεσήμανε την ανάγκη να συνεχίσουμε την παράδοση. Τέλος, ευχαρίστησε τον Σεβασμιώτατο για το μεγάλο πνευματικό έργο που επιτελεί στην Μητρόπολη και την πόλη της Ναυπάκτου.

Ο Δήμαρχος Ναυπακτίας κ. Βασίλης Γκίζας τόνισε ότι στα Συνέδρια αυτά είναι παρών από απλός πολίτης και συνεχίζει και ως Δήμαρχος. Χαρακτήρισε τα Θεολογικά αυτά Συνέδρια ως Συνέδρια ουσίας τα οποία παράγουν απτά

αποτελέσματα και καταγράφονται όχι μόνον στα Πρακτικά, αλλά κυρίως στις συνειδήσεις των πιστών. Χαρακτήρισε το θέμα του Συνεδρίου επίκαιρο σε μια περίοδο αλλοίωσης της ανθρώπινης ταυτότητας. Τέλος, ευχαρίστησε τον Σεβασμιώτατο για την συνεργασία τους όλα αυτά τα χρόνια, αλλά και ευχήθηκε για το 30ο έτος ποιμαντορίας του.

Ο Πρόεδρος του Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδος κ. Χρήστος Παΐσιος και εκπρόσωπος του Περιφερειάρχη Δ.Ε. κ. Νεκταρίου Φαρμάκη, ευχαρίστησε τον Σεβασμιώτατο κ. Ιερόθεο για την πρωτοβουλία των Θεολογικών Συνεδρίων και την προβολή της πόλης μας και μέσα από τα Συνέδρια αυτά, τα οποία είναι υψηλού επιπέδου, αλλά και με τον λόγο του Σεβασμιωτάτου ο οποίος, όπως είπε, είναι ένας πεφωτισμένος Ιεράρχης που ποιμαίνει την ιστορική πόλη της Ναυπάκτου εδώ και τριάντα χρόνια. Στην συνέχεια μετέφερε τις ευχές για την επιτυχία του Θεολογικού Συνεδρίου του Περιφερειάρχη κ. Νεκταρίου Φαρμάκη, ο οποίος θα ήθελε να παραστή, αλλά βρίσκεται στο εξωτερικό. Ο πρόεδρος του Περιφερειακού Συμβουλίου έκλεισε τον χαιρετισμό του με την ευχή: “Το σημερινό Συνέδριο να γίνη ο δέκατος τηλαυγής φάρος, μέσα στα σκοτάδια του σύγχρονου κόσμου”.

Περίληψεις των Εισηγήσεων

Γεώργιος Σίσκος: «Το Προπατορικό αμάρτημα στους Πατέρες της Εκκλησίας»

Η Εισήγηση παρουσίασε και ανέλυσε πηγές από τους Πατέρες της Εκκλησίας σχετικά με την ερμηνεία του προπατορικού αμαρτήματος. Το περιεχόμενο της ερμηνείας αφορά την κατάσταση της φύσεως και των γνωστικών οργάνων του ανθρώπου σε αναφορά με την κοινωνία Θεού και ανθρώπου πριν και μετά την πτώση. Αναδείχθηκε η σημασία του προπατορικού αμαρτήματος για την κατανόηση της ενανθρώπισης του Υιού και Λόγου του Θεού, καθώς και του έργου Του για την σωτηρία του ανθρώπου. Τέλος, παρουσιάσθηκαν σύγχρονες θεολογικές απόψεις σχετικά με την εγκυρότητα της ερμηνείας των πατερικών πηγών στο σήμερα.

Πρωτοπρεσβύτερος π. Θωμάς Βαμβίνης: «Η ιερά ησυχία θεμελιωμένη στην Αγία Γραφή»

Η Εισήγηση ήταν μια ανάπτυξη των εννοιών του τίτλου της. Δόθηκαν τα

χαρακτηριστικά της ιεράς ησυχίας και η σύνδεσή της με την Αγία Γραφή. Η ησυχία δεν έχει φυσικό της ιδίωμα την ιερότητα. Η ιερά ησυχία συνδέεται με την νήψη, την ευαγγελική άσκηση, την προσευχή· είναι ο τρόπος με τον οποίο ο ορθόδοξος Χριστιανός καθαίρεται, φωτίζεται και τελειούται. Υπάρχει ησυχία και μέσα σε πλαίσια άλλων θρησκευτικών παραδόσεων και φιλοσοφιών.

Παρατέθηκαν χαρακτηριστικά χωρία της Αγίας Γραφής και οι ερμηνείες τους από αγίους Πατέρες, στα οποία γίνεται λόγος για ησυχία, νήψη, προσευχή σε ερημικούς τόπους, χωρίς περισπασμούς, ώστε ο προσευχόμενος να βλέπη τον εαυτό του και δια του εαυτού του να ανεβαίνει στον Θεό. Σε αυτά τα χωρία δεικνύεται καθαρά ότι η ιερά ησυχία έχει θεμέλιό της την Αγία Γραφή. Στην συνέχεια παρουσιάσθηκαν έργα, λόγοι και εμπειρίες προσώπων της Παλαιάς και της Καινής Διαθήκης, καθώς και η ασκητική-ησυχαστική και θεολογική ερμηνεία τους από τον άγιο Γρηγόριο τον Παλαμά. Η Εισήγηση ολοκληρώθηκε με την σύνδεση της ιεράς ησυχίας με την τελωνική προσευχή.

Μητροπολίτης Ναυπάκτου Ιερόθεος: «Προϋποθέσεις συμμετοχής του ανθρώπου στο Βάπτισμα και την Θεία Ευχαριστία»

Το θέμα που παρουσίασε ο Σεβασμιώτατος αναφέρθηκε στην συνέργεια μεταξύ Θεού και ανθρώπου, δηλαδή στο ότι ο Θεός ενεργεί και ο άνθρωπος συνεργεί, αφού τίποτε δεν γίνεται απροϋπόθετα στην Εκκλησία. Το Βάπτισμα είναι το «εισαγωγικό μυστήριο» και η Θεία Ευχαριστία είναι το τελειοποιητικό μυστήριο, ενώνει τον άνθρωπο με τον Θεό στο Σώμα του Χριστού. Η Εισήγηση καθόρισε τις προϋποθέσεις μαθητείας στον Χριστό και κοινωνίας μαζί Του με το Βάπτισμα και την Θεία Ευχαριστία. Όταν κάνουμε λόγο για προϋποθέσεις, εννοούμε την τήρηση των εντολών του Χριστού, με την οποία εκφράζεται η συνέργεια ως ανταπόκριση στην Χάρη του Θεού, και αυτή η τήρηση των εντολών του Χριστού εκφράζει τον ορθόδοξο ησυχασμό. Ανέπτυξε κυρίως τρία επί μέρους σημεία: πρώτον, «οι προϋποθέσεις του Βαπτίσματος και της θείας Κοινωνίας του Σώματος και του Αίματος του Χριστού», δεύτερον, «οι Κατηχήσεις του αγίου Κυρίλλου Ιεροσολύμων», τρίτον, «η μέχρι σήμερα εκκλησιαστική πρακτική».

Αρχιμανδρίτης Τύχων Σταυρονικητιανός: «Η ησυχαστική ζωή στους Πατέρες της Ερήμου»

Ο Ηγούμενος της Ιεράς Μονής Σταυρονικήτα του Αγίου Όρους στην αρχή της

Εισηγήσεώς του ανέλυσε εννοιολογικά τον όρο «Ησυχασμός», που προέρχεται από το ρήμα ησυχάζω και το παράγωγό του ησυχία. Η ησυχία αρχικά συνδέθηκε με τους μοναχούς της ερήμου, αλλά φυσιολογικά επεκτάθηκε και σε όλες ανεξαιρέτως τις μορφές του μοναχισμού, όπου καλλιεργείται το ησυχαστικό πνεύμα, ενώ είναι γεγονός ότι αυτό δεν περιοριζόταν στις ερήμους μόνο, αλλά εισχωρούσε και στην καθημερινή ζωή των πιστών μέσα στον κόσμο, όπως βεβαιώνεται σε ολόκληρη την παράδοση της Ορθοδοξίας. Η Εισήγηση κατέληξε με προτροπή για εφαρμογή της ησυχαστικής ζωής από όλους τους χριστιανούς με την μετάνοια και την ακριβή τήρηση των εντολών του Θεού. Η χριστιανική ζωή κατ' ουσίαν είναι ησυχαστική. Γι' αυτό σε όλους ταιριάζει η αμεριμνία και η κατά Θεόν σχολή.

Πρωτοπρεσβύτερος π. Γεώργιος Παπαβαρνάβας: «Είναι δυνατή η ησυχαστική ζωή στον κόσμο;»

Ο π. Γεώργιος Παπαβαρνάβας τόνισε ότι η ησυχαστική ζωή είναι η ευαγγελική ζωή, και το Ευαγγέλιο είναι ένα για όλους τους ανθρώπους, εγγάμους και αγάμους, Κληρικούς, μοναχούς και λαϊκούς. Επομένως, όλοι έχουν την δυνατότητα, αν το θελήσουν, να ζήσουν σύμφωνα με τις εντολές του Θεού, ο Οποίος δίδει την Χάρη Του σε κάθε άνθρωπο που αγωνίζεται να ζη σύμφωνα με το θέλημά Του. Αυτό που ενώνει τον άνθρωπο με τον Θεό ή τον χωρίζει από Αυτόν δεν είναι η παρθενία ή ο γάμος, αλλά ο νούς του ανθρώπου. Ο νούς είναι ο οφθαλμός της ψυχής που, όταν φωτίζεται από την Χάρη του Θεού, τότε ο άνθρωπος γνωρίζει τον Θεό και ενώνεται μαζί Του. Σωματικούς οφθαλμούς έχουν και τα ζώα και τα έντομα. Αυτό που κάνει τον άνθρωπο να ξεχωρίζη είναι οι πνευματικοί οφθαλμοί «διά των οποίων ο Θεός καθοράται και του Αυτού φως καταλαμβάνεται». Το οικογενειακό περιβάλλον παίζει σημαντικό ρόλο στην διαμόρφωση του ήθους και του τρόπου ζωής των ανθρώπων. Οι άγιοι έζησαν κατά κανόνα σε ευλαβείς οικογένειες, μέσα στις οποίες βίωσαν την ορθόδοξη πίστη, την μετοχή στην λατρεία της Εκκλησίας, την άσκηση και την προσευχή. Αναφέρθηκαν παραδείγματα συγχρόνων Αγίων που επηρεάσθηκαν θετικά από την ησυχαστική-ρωμαίικη παράδοση της οικογενείας τους.

Ιεροδιάκονος π. Παΐσιος Παρασκευάς: «Ησυχαστικά στοιχεία στην διδασκαλία του αγίου Κοσμά του Αιτωλού»

Η Εισήγηση εξέτασε τα ησυχαστικά στοιχεία που δίδασκε ο άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός στις Διδαχές του. Αρχικά εντοπίσθηκε το κοινό στοιχείο που μοιράζονται οι άγιοι Απόστολοι, οι άγιοι Μάρτυρες και οι Όσιοι-Ασκητές που είναι η μέθεξη της αγιοποιού ενεργείας του Θεού, αλλά και το πως γίνεται κανείς μέτοχος αυτής της Χάριτος μέσω της ησυχαστικής πρακτικής. Στην συνέχεια ανέδειξε τον άγιο Κοσμά ως Απόστολο, Μάρτυρα και Όσιο ταυτόχρονα. Έχοντας ο άγιος Κοσμάς γνώση της ησυχαστικής ζωής διανθίζει τις Διδαχές του με πολλά ησυχαστικά στοιχεία, τα οποία και εντοπίζονται κυρίως στην προτροπή για νηστεία και σύμμετρη άσκηση, ώστε να χαλιναγωγήται η σάρκα, στην μνήμη του θανάτου, την αυτομεμψία, την εξαγόρευση των λογισμών, αλλά και την «ευχή του Ιησού». Ταυτόχρονα με όλα αυτά προτρέπει τους πιστούς στην ενεργό συμμετοχή στα Μυστήρια της Εκκλησίας και ιδιαιτέρως στην υπό προϋποθέσεις μετάληψη των Αχράντων Μυστηρίων. Τέλος, είπε ότι ο άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός αναδεικνύεται ένας αυθεντικός ησυχαστής Πατέρας, καθώς γνωρίζει να κάνει την διάκριση μεταξύ κτιστών και ακτίστων και μεταξύ νού και λογικής.

Μητροπολίτης Καστορίας κ.Καλλίνικος: «Το “Συμβουλευτικόν Εγχειρίδιον” του Αγίου Νικοδήμου του Αγιορείτου»

Ο Σεβασμιώτατος είπε ότι η παρουσίαση του βιβλίου του αγίου Νικοδήμου του Αγιορείτου Συμβουλευτικόν Εγχειρίδιον, εντάσσεται αρμονικά μέσα στα πλαίσια του γενικότερου θέματος του Συνεδρίου «Ορθόδοξη ανθρωπολογία», εφόσον στο βιβλίο αυτό ο Άγιος παρουσιάζει με τρόπο σαφή και ακριβή την ορθόδοξη ανθρωπολογία, μαζί με την παθολογία και την μέθοδο θεραπείας του ανθρώπου. Ο άγιος Νικόδημος θεολογεί μέσα στα δύο απαραίτητα άκρα της ορθόδοξης θεολογίας, ήτοι ποια είναι η δημιουργία και ο σκοπός του ανθρώπου και ποιο το τέλος και η πραγμάτωση του σκοπού του. Το Συμβουλευτικόν Εγχειρίδιον γράφηκε ως απάντηση του Αγίου προς τον εξάδελφό του Επίσκοπο Ευρίπου, μετέπειτα Μητροπολίτη Ιωαννίνων Ιερόθεο, ο οποίος ζητούσε καθοδήγηση στο πολυεύθυνο έργο του.

Σκοπός της πραγματείας είναι να μύηση τον αναγνώστη στην κατά Χριστόν φιλοσοφία, η οποία διδάσκει την νηπτική, ησυχαστική μέθοδο διάκρισης και διαχείρισης των λογισμών, και οδηγεί στην εύρεση της Χάριτος του Χριστού μέσα στην καρδιά του ανθρώπου, η οποία Χάρη είναι η πηγή κάθε χαράς και αγαθού. Η αξία του βιβλίου είναι μεγάλη, διότι παρουσιάζει με σαφήνεια τι είναι ο άνθρωπος, ποιος είναι ο σκοπός του, πως πλάσθηκε από τον Θεό, ποια είναι η παθολογία του,

ποια είναι η θεραπεία του και ποιος είναι ο υγιής άνθρωπος. Στην κρίσιμη σύγχρονη εποχή, η ορθή ανθρωπολογία είναι το ζητούμενο. Ο άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης με το Συμβουλευτικόν Εγχειρίδιον διδάσκει στην ορθή ανθρωπολογία.

Ο Σεβασμιώτατος κατέληξε στα εξής συμπεράσματα:

Πρώτον, πρέπει να δούμε την ανθρωπολογία της Ορθοδόξου Εκκλησίας, όπως εκφράζεται με την δημιουργία του ανθρώπου ως κατ' εικόνα και καθ' ομοίωσιν Θεού, το προπατορικό αμάρτημα, την ενανθρώπιση του Υιού και Λόγου του Θεού και την ζωή του ανθρώπου στην Εκκλησία με τα Μυστήρια και την ασκητική ησυχαστική ζωή.

Δεύτερον, αυτό είναι απαραίτητο στις ημέρες μας διότι κυριαρχεί μία άλλη ανθρωπολογία αντιχριστιανική, αντορθόδοξη, αντιεκκλησιαστική και αντιησυχαστική.

Δείτε τις εργασίες του Ι' Θεολογικού Συνεδρίου:

Φωτογραφίες από το Συνέδριο:

Φωτογραφίες από τον Εσπερινό:

